

Op het ogenblik is de sterfte van jonge kinderen, die homozygoot zijn voor het sikkelcel-gen in de meeste ontwikkelingslanden nog zo hoog, dat de frequentie van de patiënten met sikkelcel-anemie in de bevolking, ondanks de hoge frequentie, waarin het sikkelcel-gen voorkomt in vele groepen, zeer laag is.

Als er dan ook een relatie zou zijn tussen de voedingstoestand en de frequentie van het sikkelcel-gen, zou het de heterozygoot moeten zijn, wiens levenskansen door de combinatie ondervoeding — malaria zou worden beïnvloed. Zoals men weet, is het kind, dat heterozygoot is voor het sikkelcel-gen in de eerste levensjaren, als het individu in streken, waar malaria hyperendemisch is, een zekere weerstand opbouwt, in gunstiger positie dan het normale kind. Vandaar de stijging van de frequentie van het sikkelcel-gen ondanks het overlijden van homozygote dragers, vanaf de geboorte tot ongeveer het vijfde levensjaar. Na die leeftijd zijn de levenskansen van de heterozygote dragers onder bepaalde omstandigheden zoals zwangerschap en ziekten, ongunstiger dan die van het normale individu. In de oudere leeftijdsklassen daalt de frequentie van het sikkelcel-gen dan ook weer geleidelijk. Ondervoeding zal redelijkerwijs het verloop van de infectie ernstiger doen zijn, en de combinatie ondervoeding en heterozygoot-zijn voor het sikkelcel-gen zal de overlevingskansen van de betrokkene gering maken.

Mijns inziens kunnen wij verwachten, dat ondervoeding de sterfte van sikkelcel-gendragers zal verhogen en dus op den duur de genen-frequentie zal doen dalen. Voorzover mij bekend is, ontbreken hierover echter gegevens.

Groningen, 28 december 1965

J. H. P. JONXIS

DISULFIRAM EN AUTOMOBILISTEN

In het *Geneeskundig Jaarboek* 1966 (83e jaargang, eerste deel, onder redactie van J. B. LENSTRA en Dr. J. GERBRANDY) staat op bl. 33 vermeld dat disulfiramum (Antabus) tot de voor automobilisten verboden geneesmiddelen behoort. Deze mededeling is correct overgenomen uit de lijst van geneesmiddelen, die automobilisten, zg. veiligheidspersoneel, piloten enz. wel of niet tijdens hun werk kunnen gebruiken, samengesteld door Dr. F. A. NELEMANS en voor de Gezondheidsorganisatie T.N.O. uitgegeven door Van Gorcum & Comp. N.V.-G. A. Hak & Dr. H. J. Prakte te Assen 1958.

Inmiddels is gebleken dat het gebruik van disulfiram (Antabus, Refusal) op zichzelf geen beletsel behoeft te zijn om te chauferen. Iets anders is, dat het gewenst is, uit te maken, welke patiënten die disulfiram nodig hebben, wel, en welke niet achter het stuur kunnen worden toegelaten op grond van hun ziekte.

's-Gravenhage, 3 januari 1966

F. A. NELEMANS

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Handelingen van het congres voor flebologie. — Van het IIe internationale congres voor flebologie, dat van 9 tot 11 september te Wiesbaden werd gehouden, zullen de *Proceedings* binnenkort door *Excerpta medica* (Amsterdam) worden gepubliceerd. Ze bevatten de tekst van 85 voordrachten. De „pre-publication price” bedraagt \$ 10.

Nieuw tijdschrift voor de bestrijding van kanker. — Met ingang van 1 januari verscheen een nieuwe publikatie van de Union Internationale contre le Cancer, onder de titel: *International Journal of Cancer* (*Journal international du Cancer*).

België

Colloquium te Brugge. — Het XIVe jaarlijkse colloquium over „de protiden van de biologische vloeistoffen” te Brugge zal van 4 tot 7 mei worden gehouden. Inlichtingen verstrekt het secretariaat van het Colloquium — Protides of the Biological Fluids — P.B. 71, Brugge 1.

Duitsland

Oskar Minkowski herdacht. — Inlichtingen omtrent de Minkowskiprijs 1966, ter bekroning van een wetenschappelijke bijdrage tot de kennis van diabetes, verstrekt de secretaris Prof. ALBERT E. RENOLD, Institut de Biochimie clinique, Sentier de la Roseraie, Genève (*Schweiz. med. Wschr.*, 1965, bl. 1634). O. MINKOWSKI (1858-1931) is een onsterfelijke figuur uit de geschiedenis van de leer van diabetes. Hij wist reeds in 1888 dat een hond zonder pancreas aan suikerziekte gaat lijden, en ook stelde hij vast dat een stukje pancreas onder de huid van de geopereerde hond gebracht, de ziekte voorkomt. Hij volgde dus dezelfde weg die A. A. BERTHOLD (1803-1861) was gegaan toen hij in 1849 aantoonde dat een gekastreerd haantje geen kapoen kan worden, indien men na de operatie de geslachtsklieren in de buikholte liet vastgroeien. Evenals BERTHOLD werd MINKOWSKI door meer gezaghebbenden overstemd. (Pas in 1922 behandelden de Canadezen BANTING en BEST de eerste suikerzieken met insuline; v.L.).

Congres voor sportgeneeskunde. — Het 16e congres voor sportgeneeskunde zal van 12 tot 16 juni te Hannover worden gehouden.

Engeland

Catheterization. — Het zorgvuldige, streng technische artikel over catheteriseren in de *British medical Journal* van 25 december 1965 (bl. 1531) zal menige lezer herinneren aan de woorden die PASTEUR in 1874 in een bewogen vergadering der Académie richtte tot een lid die een mededeling over het voorkómen van ammoniakale urine had gedaan. „Si j'avais l'honneur d'être chirurgien, jamais je n'introduirais dans le corps de l'homme un instrument quelconque sans l'avoir fait passer dans l'eau bouillante . . .”

Epidemiologie van verkoudheid. — Over „spread of colds” kan men nog altijd van gedachten wisselen. De „infectionisten” voelen zich gesterkt door de vele virussen die men van verkouden mensen kan kweken, en waarmede het vaak gelukt, gezonden verkouden te maken. De „commensalisten” menen dat de experimentele epidemiologie nimmer het laatste woord heeft, en dat de verkoudheidsvirussen in een normale samenleving ook bij gezonde mensen circuleren. Aldus wordt een kortstondige immuniteit onderhouden, die bij vele mensen bij stoornis van de regeling van de lichaamswarmte kan worden doorbroken. Uit een leading article van de *British medical Journal* van 18 december 1965 (bl. 1449) laat zich afleiden dat de aanvoerder der infectionisten, de bezielende leider van de Medical Research Council's Common Cold Research Unit, Sir CHRISTOPHER ANDREWES, bereid is de veelvuldige virusvondsten niet meer „with the orthodox infectious disease approach” te benaderen. Het redactionele artikel wordt besloten met de woorden . . .